

การสำรวจการประกอบอาชีพของบัณฑิตหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่จบการศึกษาระหว่างปีการศึกษา 2555-2557^{*}
The occupation survey of graduates from Information Sciences Program,
Mahasarakham University class of 2012 – 2014

ลักษณา ลูคัส¹Laksana Lucas¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการประกอบอาชีพของบัณฑิตหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม รวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 180 คน ผลการวิจัย พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 มีงานทำ ร้อยละ 79.3 ปีการศึกษา 2556 มีงานทำ ร้อยละ 86.4 และปีการศึกษา 2557 มีงานทำ ร้อยละ 93.7 ด้านตำแหน่งงานพบว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 ทำงานในตำแหน่งบรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ IT support และธุรกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ มากที่สุด คือ ร้อยละ 12.0 เท่ากัน รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ธุรการหรือประสานงานทั่วไป ร้อยละ 8.6 ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 และ 2557 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 27.0 และร้อยละ 25.0 ตามลำดับ) รองลงมา ได้แก่ บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ธุรการหรือประสานงานทั่วไป ด้านข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงหลักสูตร ผู้ที่สำเร็จการศึกษาเสนอแนะให้หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย เพิ่มเติมทักษะภาษาอังกฤษ จัดการเรียนการสอนโดยเน้นฝึกปฏิบัติมากขึ้น และจัดให้มีการแนะแนวทางการประกอบอาชีพสำหรับนิสิตที่จะสำเร็จการศึกษา

คำสำคัญ: หลักสูตรสารสนเทศศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, บัณฑิต, การประกอบอาชีพ
หัวเรื่อง: สารสนเทศศาสตร์--การศึกษา, การมีงานทำ

Abstract

This research aims to examine the job placement of Information Science graduates in order to gain feedbacks on career essential skills. The data were collected through questionnaires completed by 180 graduates from Program of Information Science Mahasarakham University class of 2012, 2013, and 2014. The results show the graduates from class of 2012, 2013, and 2014 were employed 79.3%, 86.4%, and 93.7% respectively. Most of graduates from class of 2012 work in the positions of librarians (12.0%), IT technical support staff (12.0%), and company owners whose businesses are not related to Information Science professions (12.0%), and liaison officers (8.6%). While, the majority of class of 2013 and 2014, are business owners (27.0% and 25.0%, respectively), and the rest are employed as librarians and liaison officers. Additionally, the graduates' suggestions on improving courses in Information Science include adding new and current software, encouraging students to improve English skill, increasing practice hours, giving guidance on career and job opportunities.

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
e-mail: laksana.t@msu.ac.th

^{*} ได้รับสนับสนุนการวิจัยจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี พ.ศ. 2558 คณะวิทยาการสารสนเทศ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

Keywords: Information Science Course, Mahasarakham University, Graduates, Information Professions

Subject Headings: Information Science, Education, Information Professions

บทนำ

หลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม เริ่มดำเนินการในปี พ.ศ. 2541 และมีการปรับปรุงหลักสูตรสองครั้ง ได้แก่ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2548 และหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 สิ่งที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการปรับปรุงหลักสูตรคือความเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการพัฒนาแบบก้าวกระโดดของเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งได้สร้างความเปลี่ยนแปลงอย่างมากต่อวงวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

หลักสูตรสารสนเทศศาสตร์มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานในหน่วยงานบริการสารสนเทศ ที่มีทักษะและความสามารถในการประยุกต์ความรู้ทางสารสนเทศศาสตร์ในการปฏิบัติงาน และมีคุณธรรม จริยธรรม และความศรัทธาในวิชาชีพสารสนเทศ การศึกษาในหลักสูตร ใช้ระยะเวลา 4 ปี โดยมีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต โดยแบ่งเป็นวิชาเฉพาะด้าน ไม่น้อยกว่า 94 หน่วยกิต วิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาสารสนเทศศาสตร์ (Faculty of Informatics, 2011) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรสามารถประกอบอาชีพ เช่น ผู้จัดการศูนย์หรือแหล่งสารสนเทศ ผู้จัดการฐานข้อมูล นักจัดการสารสนเทศ บรรณารักษ์ เป็นต้น

ปัจจุบันสถานประกอบการที่เป็นสถานที่ทำงานของบัณฑิตที่จบจากหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์มีความหลากหลาย เช่น ห้องสมุด ศูนย์ข้อมูล บริษัทผู้ผลิตและจำหน่ายฐานข้อมูล บริษัทผู้ให้บริการสารสนเทศ เป็นต้น สถานประกอบการเหล่านี้ ในปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการดำเนินงานเป็นสำคัญ ทำให้ลักษณะการ

ปฏิบัติงานและเครื่องมือที่ใช้ในการปฏิบัติงานมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้หลักสูตรที่ผลิตบัณฑิตเพื่อเข้าสู่สถานประกอบการดังกล่าวต้องปรับปรุงหลักสูตรอย่างทันท่วงทีเพื่อให้บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรเป็นที่ต้องการของสถานประกอบการ

การศึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของบัณฑิตภายหลังการสำเร็จการศึกษาและก้าวเข้าสู่ตลาดงาน เป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ช่วยสะท้อนความสำเร็จของหลักสูตร ว่าสามารถผลิตบัณฑิตได้สอดคล้องต่อความต้องการของสถานประกอบการมากน้อยเพียงใด อีกทั้งผลการศึกษสามารถใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของสถานประกอบการให้มากยิ่งขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจการประกอบอาชีพของบัณฑิตหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555-2557

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ จำนวน 3 ปีการศึกษา ได้แก่ ปีการศึกษา 2555 (สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2556) ปีการศึกษา 2556 (สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2557) และปีการศึกษา 2557 (สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2558) ดำเนินการรวบรวมข้อมูลใช้แบบสอบถามกับบัณฑิตที่เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตรประจำปีการศึกษานั้นๆ

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้

1. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ ระหว่างปีการศึกษา 2555-2557 พบว่า มีจำนวนรวมทั้งสิ้น จำนวน 228 คน แต่มีผู้ตอบแบบสอบถามในการสำรวจครั้งนี้ จำนวน 180 คน (ร้อยละ 78.9) ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยแบ่งเป็นผู้สำเร็จการศึกษาปีการศึกษา 2555 จำนวน 58 คน ปีการศึกษา 2556 จำนวน 74 คน และปีการศึกษา 2557 จำนวน 48 คน ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนผู้สำเร็จการศึกษา

ปีการศึกษา	ผู้สำเร็จการศึกษา (ร้อยละ)	ผู้ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ)
2555	71 (100)	58 (81.6)
2556	101 (100)	74 (73.2)
2557	56 (100)	48 (85.7)
รวม	228 (100)	180 (78.9)

2. อัตราการมีงานทำของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 พบว่า ส่วนใหญ่มีงานทำ จำนวน 46 คน (ร้อยละ 79.3) ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 มีงานทำ จำนวน 64 คน (ร้อยละ 86.4) ส่วนผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 พบว่า มีงานทำ จำนวน 45 คน หรือ (ร้อยละ 93.7) ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา

การมีงานทำ	จำนวน (คน)		
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557
มีงานทำ	46 (79.3)	64 (86.4)	45 (93.7)
รอการตอบรับจาก ที่ทำงาน	1 (1.7)	1 (1.3)	-
ยังไม่มียังงานทำ	9 (15.5)	7 (9.4)	3 (6.2)
ศึกษาต่อระดับ ปริญญาโท	2 (3.4)	2 (2.7)	-
รวม	58 (100)	74 (100)	48 (100)

3. ตำแหน่งงาน/ลักษณะงานของผู้สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 พบว่า ทำงานในตำแหน่ง บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ IT support และธุรกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพมากที่สุด คือ ตำแหน่งละ 7 คน หรือ ร้อยละ 12.0 รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ธุรการหรือประสานงานทั่วไป จำนวน 5 คน หรือ ร้อยละ 8.6

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ตำแหน่งงาน/ลักษณะงาน ปี 2555

ตำแหน่งงาน/ลักษณะงาน	จำนวน (ร้อยละ)
บรรณารักษ์	7 (12.0)
เจ้าหน้าที่ IT Support	7 (12.0)
ขายและแนะนำสินค้า IT	2 (3.4)
ขายและแนะนำสินค้าอื่นๆ	1 (1.7)
ธุรกิจส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	1 (1.7)
ธุรกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	7 (12.0)
ธุรกิจส่วนตัวแต่ไม่ระบุประเภท	2 (3.4)
บริการลูกค้าทางโทรศัพท์	1 (1.7)
ครู/อาจารย์	2 (3.4)
บริการลูกค้าสัมพันธ์	1 (1.7)
เจ้าหน้าที่ธุรการ/ประสานงานทั่วไป	5 (8.6)
เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนการผลิต	1 (1.7)
เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมของบริษัทพัฒนาซอฟต์แวร์	1 (1.7)
เจ้าหน้าที่การตลาดออนไลน์	2 (3.4)
เจ้าหน้าที่ตำรวจ/ทหาร	1 (1.7)
Web master	1 (1.7)
โปรแกรมเมอร์	2 (3.4)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน	1 (1.7)
สถานีโทรทัศน์	1 (1.7)
รวม	58 (100)

ปีการศึกษา 2556 พบว่า ผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีจำนวนทั้งสิ้น 20 คน (ร้อยละ 27.0) โดยแบ่งเป็นผู้ที่ประกอบธุรกิจส่วนตัวแต่ไม่ระบุประเภท จำนวน 11 คน ธุรกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ จำนวน 8 คน และธุรกิจส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ จำนวน 1 คน ส่วนรองลงมา คือ

บรรณารักษ์ และเจ้าหน้าที่ธุรการหรือประสานงาน
ทั่วไป จำนวน ตำแหน่งละ 8 คน (ร้อยละ 10.8)
และตำแหน่งครูหรืออาจารย์ และรับราชการ
ตำราวจหรือทหาร ตำแหน่งละ 4 คน (ร้อยละ 5.4)
ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ตำแหน่งงาน/ลักษณะงาน ปี 2556

ตำแหน่งงาน/ลักษณะงาน	จำนวน (ร้อยละ)
บรรณารักษ์	8 (10.8)
เจ้าหน้าที่/พนักงานศูนย์ข้อมูล	1 (1.3)
IT Support	3 (4.0)
ขายและแนะนำสินค้า IT	2 (2.7)
ขายและแนะนำสินค้าอื่นๆ	2 (2.7)
ธุรกิจส่วนตัวที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	1 (1.3)
ธุรกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	8 (10.8)
ธุรกิจส่วนตัวแต่ไม่ระบุประเภท	11 (14.8)
ครู/อาจารย์	4 (5.4)
บริการลูกค้าสัมพันธ์	2 (2.7)
เจ้าหน้าที่ธุรการและประสานงานทั่วไป	8 (10.8)
เจ้าหน้าที่ฝ่ายสินเชื่อ (ธนาคาร)	1 (1.3)
เจ้าหน้าที่ฝ่ายวางแผนการผลิต	1 (1.3)
ผู้ออกแบบสื่อโฆษณาและสิ่งพิมพ์	2 (2.7)
System Engineer	2 (2.7)
ผู้ให้บริการบันทึกข้อมูล/ดูแลฐานข้อมูล	1 (1.3)
เจ้าหน้าที่ฝึกอบรมของบริษัทพัฒนา ซอฟต์แวร์	1 (1.3)
เจ้าหน้าที่ตำรวจ/ทหาร	4 (5.4)
ผู้จัดการฝึกหัด/ผู้ช่วยผู้จัดการ	2 (2.7)
รวม	74 (100)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปี 2557 พบว่า
ประกอบธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด มีจำนวน 12 คน
(ร้อยละ 25.0) โดยแบ่งออกเป็น ผู้ที่ประกอบ
ธุรกิจส่วนตัวแต่ไม่ระบุประเภท จำนวน 8 คน
(ร้อยละ 16.6) รองลงมาคือ เจ้าหน้าที่ธุรการและ
ประสานงาน จำนวน 6 คน (ร้อยละ 12.5) และ
บรรณารักษ์ จำนวน 4 คน (ร้อยละ 8.3) ดัง
รายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ตำแหน่งงาน/ลักษณะงาน ปี 2557

ตำแหน่งงาน/ลักษณะงาน	จำนวน (ร้อยละ)
บรรณารักษ์	4 (8.3)
เจ้าหน้าที่/พนักงานศูนย์ข้อมูล	2 (4.1)
ขายและแนะนำสินค้า IT	1 (2.0)
ขายและแนะนำสินค้าอื่นๆ	1 (2.0)
ธุรกิจส่วนตัวที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ	4 (8.3)
ธุรกิจส่วนตัวแต่ไม่ระบุประเภท	8 (16.6)
บริการลูกค้าทางโทรศัพท์	2 (4.1)
ครู/อาจารย์	2 (4.1)
บริการลูกค้าสัมพันธ์	1 (2.0)
Content writer	1 (2.0)
นักวิชาการศึกษา	2 (4.1)
รับจ้างสอนพิเศษ	1 (2.0)
เจ้าหน้าที่ธุรการและประสานงานทั่วไป	6 (12.5)
พนักงาน Program /Application Testing	1 (2.0)
เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์	1 (2.0)
เจ้าหน้าที่การตลาดออนไลน์	1 (2.0)
ผู้ดูแลความเรียบร้อยของการทำอาหาร หรือเครื่องดื่ม	2 (4.1)
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบคุณภาพการผลิตและ บริการ	2 (4.1)
เจ้าหน้าที่ตรวจสอบและควบคุมกล้อง cctv	1 (2.0)
เจ้าหน้าที่กิจกรรมสัมพันธ์ขององค์กร	1 (2.0)
รวม	(100)

1. อัตราเงินเดือนของผู้ที่สำเร็จการศึกษา
ในปีการศึกษา 2555 พบว่า ผู้ที่มีสามารถเปิดเผย
รายได้ มีจำนวน 27 คน (ร้อยละ 46.5) ของผู้ที่มี
งานทำ ส่วนใหญ่ได้รับเงินเดือน มากกว่า 10,000
บาท แต่ไม่เกิน 12,000 บาท ซึ่งมีจำนวน 8 คน
(ร้อยละ 29.6) รองลงมาคือ มากกว่า 14,000 บาท
แต่ไม่เกิน 16,000 บาท จำนวน 6 คน หรือ ร้อยละ
22.2 และน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 5 คน
(ร้อยละ 18.5)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา
2556 ที่เปิดเผยรายได้ มีเพียง 29 คน (ร้อยละ
45.3) ของผู้ที่มีงานทำ และพบว่า อัตราเงินเดือนที่
ได้รับ ส่วนใหญ่มากกว่า 14,000 บาท แต่ไม่เกิน
16,000 บาท จำนวน 10 คน (ร้อยละ 34.4)

รองลงมา คือ น้อยกว่า 10,000 บาท และมากกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 12,000 บาท จำนวน 5 คน (ร้อยละ 17.2 จำนวนเท่ากัน)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 ที่เปิดเผยรายได้ มีจำนวน 16 คน (ร้อยละ 35.5) ของผู้ที่มีงานทำ และพบว่า อัตราเงินเดือนที่ได้รับ ส่วนใหญ่ มากกว่า 10,000 บาท แต่ไม่เกิน 12,000 บาท จำนวน 6 คน (ร้อยละ 37.5) รองลงมาคือ มากกว่า 14,000 บาท แต่ไม่เกิน 16,000 บาท จำนวน 4 คน (ร้อยละ 25) ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 อัตราเงินเดือน

เงินเดือน	จำนวน (ร้อยละ)		
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557
< 10,000	5 (18.5)	5 (17.2)	1 (6.25)
>10,000 ≤ 12,000	8 (29.6)	5 (17.2)	6 (37.5)
>12,000 ≤14,000	2 (7.4)	3 (10.3)	2 (12.5)
>14,000 ≤16,000	6 (22.2)	10(34.4)	4 (25.0)
> 16,000 ≤18,000	2 (7.4)	3 (10.3)	2 (12.5)
> 18,000 ≤20,000	1 (3.7)	-	-
>20,000	3 (11.1)	3 (10.3)	1 (6.25)
รวม	27 (100)	29 (100)	16 (100)

2. สถานที่ทำงานของผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชน จำนวน 23 คน (ร้อยละ 55.0) ทำงานหน่วยงานราชการ 13 คน (ร้อยละ 28.2) และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว จำนวน 10 คน (ร้อยละ 21.7)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชน จำนวน 23 คน (ร้อยละ 35.9) ทำงานหน่วยงานราชการ 21 คน (ร้อยละ 32.8) และเป็นผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว จำนวน 20 คน (ร้อยละ 31.2)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 พบว่า ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชน จำนวน 16 คน (ร้อยละ 35.5) ทำงานหน่วยงานราชการ 15 คน (ร้อยละ 33.3) เป็นผู้ประกอบการธุรกิจส่วนตัว จำนวน 12 คน (ร้อยละ 26.6) และ

ทำงานในองค์กรไม่แสวงผลกำไร จำนวน 2 คน (ร้อยละ 4.4) ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 สถานที่ทำงาน

สถานที่ทำงาน	จำนวน (ร้อยละ)		
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557
หน่วยงานราชการ	13(28.2)	21(32.8)	15(33.3)
เอกชน	23(55.0)	23(35.9)	16(35.5)
องค์กรไม่แสวงผลกำไร	-	-	2(4.4)
ธุรกิจส่วนตัว	10(21.7)	20(31.2)	12(26.6)
รวม	46(100)	64(100)	45(100)

3. ข้อเสนอแนะต่อการปรับปรุงหลักสูตร จากผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 ส่วนใหญ่ต้องการให้หลักสูตรมีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ซอฟต์แวร์ที่ทันสมัย และเพิ่มเติมทักษะภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน (ร้อยละ 17.6 เท่ากัน) รองลงมาคือ ต้องการให้มีการเน้นฝึกปฏิบัติมากขึ้น เพิ่มเติมเนื้อหาวิชาให้มีความทันสมัย และจัดให้มีการแนะแนวทางการประกอบอาชีพสำหรับนิสิตที่จะสำเร็จการศึกษา จำนวน 2 คน (ร้อยละ 11.7 เท่ากัน)

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2556 ส่วนใหญ่ต้องการให้หลักสูตรมีการเน้นฝึกปฏิบัติให้มากขึ้น และควรเพิ่มเติมทักษะภาษาอังกฤษ จำนวน 8 คน (ร้อยละ 29.6 เท่ากัน) รองลงมาคือ ซอฟต์แวร์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนควรมีความทันสมัย จำนวน 7 คน หรือร้อยละ 25.9

ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2557 ส่วนใหญ่ต้องการให้หลักสูตรมีการเน้นฝึกปฏิบัติมากขึ้น จำนวน 7 คน (ร้อยละ 53.8)

อภิปรายผลการวิจัย

1. จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรสารสนเทศศาสตร์ มีแนวโน้มในการมีงานทำเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 79.3 ในปีการศึกษา 2555 เป็นร้อยละ 93.7 ในปีการศึกษา 2557 ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าภาพรวมภาวะการมีงานทำของ

บัณฑิตในปีเดียวกันซึ่งสำรวจโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (Office of the Higher Education Commission, 2015)

2. อัตราเงินเดือนของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศาสตราจารย์ส่วนใหญ่มากกว่า 10,000 บาทแต่ไม่เกิน 16,000 บาท ซึ่งสอดคล้องกับผลการสำรวจบัณฑิตของสำนักวิชาสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ (Boonbrahm and Mettarikanon, 2013)

3. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศาสตราจารย์ส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชนซึ่งไม่แตกต่างจากผลการศึกษาข้างต้น ที่พบว่าผู้สำเร็จการศึกษาส่วนใหญ่ทำงานในภาคเอกชนเช่นเดียวกับผลการสำรวจบัณฑิตของมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ (Unit of Research and Information Division of Planning Naresuan University, 2014) อย่างไรก็ตาม จำนวนผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศาสตราจารย์ที่ทำงานในหน่วยงานราชการได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 28.2 ในปีการศึกษา 2555 เป็นร้อยละ 33.3 ในปีการศึกษา 2557

4. ผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศาสตราจารย์ในปีการศึกษา 2557 มีการทำงานในตำแหน่งงานใหม่ๆ และหลากหลายกว่าปีการศึกษา 2555 และ 2556 แต่เมื่อพิจารณาตำแหน่งงานหรือลักษณะงาน พบว่า สัดส่วนของผู้ที่ทำงานในตำแหน่งงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพในปีการศึกษา 2555 มีเพียงร้อยละ 27.6 ปีการศึกษา 2556 มีจำนวนร้อยละ 41.9 และในปีการศึกษา 2557 มีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 45.8 อาจกล่าวได้ว่าหลักสูตรปัจจุบันหรือ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 (ผลิตบัณฑิตปีการศึกษา 2557) ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงาน แม้ว่าได้มีการเพิ่มเติมรายวิชาที่ทันสมัยเพื่อช่วยให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีโอกาสเข้าสู่ตำแหน่งงานใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นในยุคดิจิทัล

5. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศาสตราจารย์ที่ประกอบอาชีพตามที่หลักสูตรมุ่งเน้น (อาชีพนักสารสนเทศ บรรณารักษศาสตร์ นักวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศ

นักวิเคราะห์เนื้อหา นักจัดการเอกสาร ผู้ดูแลระบบสารสนเทศ นักออกแบบพัฒนาเว็บไซต์ และนายหน้าค้าสารสนเทศ) มีจำนวนลดลงในปีการศึกษา 2557 เมื่อเทียบกับผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรเดิม (ผู้ที่สำเร็จการศึกษาในปีการศึกษา 2555 และ 2556)

6. ผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรศาสตราจารย์ปีการศึกษา 2555 และ 2556 เสนอแนะให้หลักสูตร เพิ่มการฝึกปฏิบัติ เพิ่มเนื้อหาหรือซอฟต์แวร์ในการสอนให้มีความทันสมัยและเพิ่มเติมทักษะภาษาอังกฤษ ซึ่งต่างจากบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ปีการศึกษา 2557 ที่ส่วนใหญ่ต้องการให้มีการฝึกปฏิบัติเพิ่มขึ้นเท่านั้น ทั้งนี้อาจแสดงให้เห็นถึงความคาดหวังของผู้ประกอบการในปัจจุบัน ที่ต้องการให้ผู้สำเร็จการศึกษามีความสามารถปฏิบัติงานในตำแหน่งต่างๆ ได้ทันที ดังเช่นที่ปรากฏตัวอย่างในลักษณะการพัฒนาหลักสูตรร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับผู้ประกอบการ เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษามีลักษณะตรงตามความต้องการของสถานประกอบการและมีความพร้อมในการเข้าทำงานทันที (Nilesong, 2007)

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

หลักสูตรสาขาวิชาสารสนเทศศาสตร์ หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ได้ผลิตบัณฑิตเป็นรุ่นแรกในปีการศึกษา 2557 (สำเร็จการศึกษา พ.ศ. 2558) ผลการศึกษาในครั้งนี้อาจทำให้ทราบถึงความสอดคล้องระหว่างหลักสูตรกับแหล่งงานเพียงบางส่วนเท่านั้น เนื่องจากอาจมีปัจจัยอื่นที่นอกเหนือไปจากหลักสูตร ที่มีผลต่อการมีงานทำของผู้ที่สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรด้วย เช่น บัณฑิตยังไม่ประสงค์ที่จะทำงาน เป็นแม่บ้าน มีภาระในการดูแลผู้ปกครองที่เจ็บป่วยหรือตนเองเจ็บป่วย เป็นต้น (Sukhothai Thammathirat Open University, 2008) ดังนั้นจึงควรทำการศึกษาเรื่องการประกอบอาชีพของบัณฑิตอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อปรับปรุงหลักสูตรอย่างมากยิ่งขึ้น

References

- Boonbrahm, S. and Mettarikanon, D. (2013). The Employment Graduated from Informatic School, Walailak University During the 2012 Academic Year. **Princess of Naradhiwas University Journal**, 5(4), 75-83.
- Karisiddappa, C. R. (2004, August). Library and information science curriculum for the developing countries. In **A paper presented at IFLA General Conference and Council** (p. 4).
- Maharakham University. Division of Registration. (2013). **Undergraduate Courses Year 2014**. Maha Sarakham: Division. (In Thai).
- _____. Faculty of Informatics. (2006). **Program of Bachelor Degree in Information Sciences (Revise 2005)**. Maha Sarakham: Faculty. (In Thai).
- _____. Faculty of Informatics. (2011). **Program of Bachelor Degree in Information Sciences (Revise 2011)**. Maha Sarakham: Faculty. (In Thai).
- Naresuan University. Division of Planning. Unit of Research and Information. (2014). **Report of Employment of Graduates of Naresuan University in Academic Year 2012**. Retrieved from http://admin.pha.nu.ac.th/Documents/Plan/Analysis_report/Analysis_report55.pdf [accessed 15 August 2016]. (In Thai).
- Nilesong, J. (2007). **Why Co-operative Study?**. Retrieved from www.tsu.ac.th/coop [accessed 3 March 2016].
- Office of the Higher Education Commission. (2015). Database of Employment of Graduates. Retrieved from <http://www.employ.mua.go.th/index.php/MTV8fG1haW4> [accessed 15 August 2016]. (In Thai).
- Suan Dusit Rajabhat University. Faculty of Humanities and Social Sciences. Library and Information Science Program. (2012). **Needs for Graduates of Library and Information Science**. Retrieved from http://human.dusit.ac.th/document/manual/2555/curi_lib_research.pdf [accessed 24 April 2015]. (In Thai).
- Sukhothai Thammathirat Open University. (2008). **Report of Employment of Graduates of Sukhothai Thammathirat Open University in Academic Year 2008**. Retrieved from http://www.stou.ac.th/Sar/pdf/pdf14_252/report_3.pdf [accessed 15 August 2016]. (In Thai).
- Thaotip, L., Nimnoi, R. and Suwannako, P. (2013). Impact of the workplaces on the design and development of information science curriculum: A case study of Maharakham University, Thailand. **International Journal of Information Research**, 3(1), 27-34. (In Thai).